

Notat til formannskapets behandling 27.01.2022 av E 134 Dagslett – E18. Kommunedelplan med konsekvensutredning

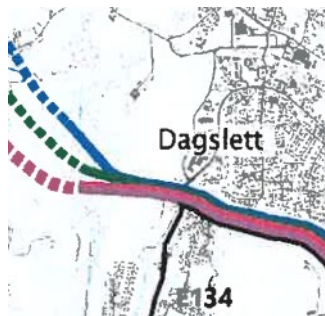
Fra Gullaugtoppen velforening 24.01.2022. Notatet gir bemerkninger om det vi mener er vesentlige mangler ved planforslaget og saksbehandlingen av dette.

Sammendrag

Planprogrammet angir alternativer som skal utredes. På Dagslettsiden er tre av de fire angitte alternativene utelatt fra utredningen. Dermed er heller ikke forskjeller i konsekvenser og måloppnåelse gjort rede for, og en evaluering med sikte på å velge alternativ som skaper minst ulemper er umulig. Kommunen som planmyndighet har ikke gitt noen vurdering av om forslagsstillers materiale er i samsvar med planprogrammet. Saksframlegget gjør heller ikke rede for om planforslag og konsekvensutredning er i samsvar med kommuneplan eller utredningskrav for øvrig. Disse forholdene er vesentlige for spørsmålet om planforslaget kan eller bør legges ut til høring. Mangler og saksbehandlingsfeil kan lede til klage, innsigelse og ugyldighet.

Planprogrammet

KMD fastsatte 25.06.2021 planprogrammet av 14.12.2020. I planprogrammets kapittel 4 *Alternative korridorer vi utreder videre*, sies blant annet: *Kartet på neste side viser linjer med ulike farger. Linjene viser ikke eksakt plassering av en veglinje, men representerer konsepter eller korridorer som skal utredes.* (vår understreking)

Utdrag av kartet i planprogrammet.

Planforslaget med konsekvensutredning

Alternativene på E18-siden er blitt utredet. Alternativene på Dagslett-siden er ikke blitt utredet. Både planforslagets planbeskrivelse og kommunedirektørens saksframlegg gjengir kartet fra planprogrammet, men det gjøres ikke rede for at tre av fire alternativer er blitt utelatt.

I kap. 1.4 *Konsekvensutredning* er hovedfokus å få fram forskjeller mellom alternativer. For Dagslett-siden er det følgelig ikke noen informasjon om forskjeller i konsekvenser, da alternativene er utelatt.

I kap. 1.7 *Måloppnåelse* er det heller ingen beslutningsrelevant informasjon da det ene alternativet på Dagslett-siden ser ut til å tas for gitt.

I kap. 2.7 *Alternativutvikling i kommunedelplanfasen* gis to setninger om hva som har foregått: *På Dagslettsiden, fra tunnelportalen ved Daueruddalen til Hekleberg bru ved Spikkestad, har det også blitt vurdert ulike traséer i optimaliseringsarbeidet. Innledende arbeid og søk etter løsninger har resultert i at alle alternativer har lik utforming øst for tunnelen.* Hvilke følger dette har for etterlevelse av planprogrammet og formelle krav til konsekvensutredning og medvirkning er ikke nevnt.

I kap. 4 *Korridorer og alternativer som er utredet* er Dagslett-siden bare så vidt omtalt:

Løsningen har ny veg i dagen fra tunnelportalen på Dagslett til Hekleberg bru.

E134 ligger i skjæring fra tunnelportalen fram til bru over Daueruddalen.

Dette må kunne karakteriseres som svært lite informasjon og langt fra nok til å belyse spørsmål om arealbruksendring.

Formålet med konsekvensutredning og formelle krav

Fra forskrift om konsekvensutredninger:

§ 17 For planer og tiltak etter § 6, skal konsekvensutredningen utarbeides i tråd med det fastsatte plan- eller utredningsprogrammet, jf. § 16.

§ 19 Konsekvensutredningen skal også redegjøre for de alternativene til utforming, teknologi, lokalisering, omfang og målestokk som forslagsstilleren har vurdert, og en utredning av relevante og realistiske alternativer. Valget skal begrunnes mot de ulike alternativene, og sammenligninger av virkningene for miljø og samfunn av de ulike alternativene skal fremgå.

§ 23 Konsekvensutredningen skal beskrive de tiltakene som er planlagt for å unngå, begrense, istandsette og hvis mulig kompensere for vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn både i bygge- og driftsfasen.

Etter vårt syn er ikke disse bestemmelsene oppfylt i foreliggende planforslag med konsekvensutredning. Bestemmelsene har dessuten direkte sammenheng med formålsbestemmelsen i pbl: *Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.*

Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven (KMD 29.06.2021) gir nyttige konkretiseringer av hvordan regelverket skal forstås og etterleves. Noen momenter gjengis nederst i notatet.

Velforeningens område og medvirkning

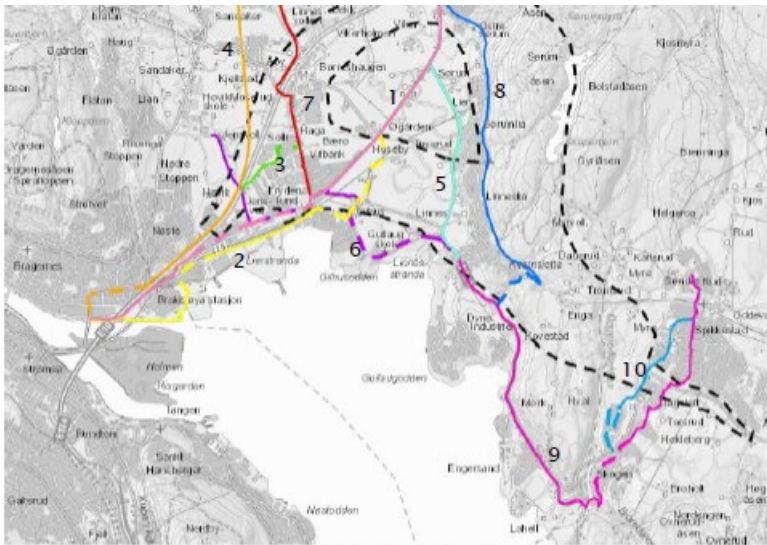
Gullaugtoppen velforening ønsker en best mulig trase for ny E134 i ytre Lier. Med det menes en trase som løser trafikkavviklingen med minst mulig belastning for befolkningen og miljøet i området. En ny vei må begrense naturinngrepene og ikke påføre store områder nye eller økte, permanente støyplager.

For velforeningens område (Kovestad til Asker grense), inkludert turveien langs gamle Drammensbanen over Daueruddalen, og natur- og rekreasjonsområdene herfra og innover marka, vil det ha store skadevirkninger om E134 plasseres lenger nord og mer i dagen enn i gjeldende regulering fra 2014. Støy og arealbeslag vil ødelegge rekreasjonsverdien av dette skjermede området for brukere fra et stort omland og det vil fortrenge produsenter av kulturlandskap, med blant annet gjengroing og forfall som konsekvenser.

Vi viser for øvrig til vår høringsuttalelse 08.03.2020 til planprogrammet. Hvis manglene vi bemerker i notatet her fortsatt foreligger ved offentlig ettersyn, vil vi måtte gjenta bemerkningene. Men vi håper heller at planforslaget og konsekvensutredningen kan revideres ved å innarbeide alternativer som gjør at man også på Dagslett-siden kan drøfte og vektlegge miljøhensyn.

Spørsmål til førstegangsbehandlingen

- Har kommunedirektøren vurdert om planmaterialet er i samsvar med planprogrammet?
- Hva kan følgene bli dersom det ikke er samsvar?
- Er utredningsplikten oppfylt, når det ikke er vist noen drøfting i tråd med tiltakshierarkiet for tiltakets utforming på Dagslett-siden?
- På Dagslett-siden foreligger mye kunnskap etter tidligere planprosesser, der ikke minst støykonsekvenser var et sentralt tema. Kan man si at konsekvensutredningen holder tilfredsstillende kvalitet når **for eksempel** vurderingene bygger på en situasjonsforståelse der turveien på gamle Drammensbanen fra Gullaugkleiva til Spikkestad er utelatt selv om dagtraseen til E134 er lagt like inntil denne turveien?

Figur 3-5 Kart som viser gang- og sykkelruter innenfor og i tilknytning til planområdet.

Kart fra planbeskrivelsen (side 44). Her fremstilles det som om gamle Drammensbanen, rute nr 8, stopper ved toppen av Gullaugkleiva.

Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven. Utdrag

3.4 Fastsetting av planprogram

Dersom det anses som nødvendig å få utredet relevante og realistiske alternativer i konsekvensutredningen, må dette framgå tydelig av det fastsatte planprogrammet. Med alternativer menes ikke bare alternative lokaliseringer, men også alternativ utforming, teknologi, omfang og målestokk. Utredning av alternativer vil kunne synliggjøre muligheter for å redusere de negative konsekvensene av planen.

5.1 Høring av planforslag med konsekvensutredning

For private planforslag skal kommunen vurdere om konsekvensutredningen tilfredsstillende kravene i forskriften og det fastsatte planprogrammet, før den sendes på høring sammen med planforslaget.

6.13.2 Klage og innsigelse

Det kan også være grunnlag for å fremme innsigelse til planforslaget ved høring dersom konsekvensutredningen åpenbart ikke er i samsvar med fastsatt planprogram, har for store mangler eller der konsekvensutredningen har for dårlig kvalitet til å være et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag.

6.13.3 Saksbehandlingsfeil og ugyldighet

Mangler ved konsekvensutredninger kan, i tillegg til å være saksbehandlingsfeil som gir grunnlag for klage og innsigelse, være så alvorlige at saksbehandlingsfeilen kan føre til at planvedtaket må anses ugyldig. Kommunen kan i forbindelse med en klage, innsigelse eller på eget initiativ, oppheve planvedtaket og sette i gang arbeid med en ny planprosess som skal sikre at kravene til konsekvensutredning blir oppfylt. Fylkesmannen vil også gjennom sin klagebehandling, eventuelt på eget initiativ gjennom en lovlighetskontroll, kunne oppheve planvedtaket og sende saken tilbake til kommunen. Kommunen må da vurdere om planprosessen skal starte opp igjen eller om planen skrinlegges.

6.9 Tiltakshierarkiet og kompensasjonstiltak

I forbindelse med planlegging av utbyggingstiltak står prinsippet om i størst mulig grad å unngå negative virkninger for miljø og samfunn sentralt. Framgangsmåten beskrives gjennom tiltakshierarkiet eller avbøtingshierarkiet, der det viktigste er å *unngå* negative virkninger,